

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 4. Quotuplex sit præsentia localis, seu vbicatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

esse Cælum Empyreum), dicendum sit esse in loco, vel secus. In cuius rei determinatione non tam leui labore, quam fructu multi vexati sunt, dicentibus alijs, vt Alexand. Cælum supremum non esse in loco; alijs, vt Gibert, locum supremi Cæli esse vltimam superficiem eius; alijs, vt Abempac. Alpharab. Auerr. locum supremi Cæli esse centrum mundi; alijs, vt Aristot. quem multi sunt sequuti, Cælum supremum per accedens tantum esse in loco ratione partium. De quo plura Conimb. lib. 4. Physic. cap. 5. quæst. 2. Verum ex dictis facile constat, quid in hac re dicendum sit: nempe Cælum supremum, vltra quod non est aliud corpus, non esse in loco reali illud circumscribente; esse tamen in loco imaginario, in spatio locali, quod occupat.

QVÆSTIO IV.

Quotplex sit presentia localis, seu vocatione.

44 **E**Ns, quod per presentiam ponitur in spatio locali, imprimis aliud est simplex, & indiuisibile physicè, vt Angelus; aliud compositum, & diuisibile physicè, vt corpus. (Hic namque solum est sermo de simplicitate, & compositione physica). Compositum autem ens aut ex solis indiuisibilibus, aut ex solis partibus in infinitum diuisibilibus, aut ex vtriusque compositum considerari potest; siue omnia hæc compositionis genera sint possibilis, siue secus, de quo disput. 10. Similiter spatium, in quo ens per presentiam ponitur, aut simplex, seu indiuisibile, aut compositum, seu diuisibile aliquo ex prædictis tribus modis concipi potest. Porro tam ens simplex, quam ens compositum tum in spatio indiuisibili, tum in spatio diuisibili poni præsens potest.

45 Quando ens simplex ponitur præsens in spatio diuisibili, necesse est, vt totum in toto spatio, & totum in singulis partibus spatij præsens sit, vt est notum. Ens verò compositum bifariam in spatio diuisibili potest præsens poni. Primò, ita, vt totum illud in toto spatio, & singula partes illius in singulis partibus spatij præsentis sint per distributionem accomodam. Secundò, ita, vt totum illud in toto spatio, & totum etiam in singulis partibus spatij sit præsens, ad instar entis indiuisibilis.

46 Et presentia quidem, qua quoduis ens seu simplex, seu compositum in spatio diuisibili collocatur totum in toto, & totum in singulis eius partibus, presentia definitiua appellatur, latè hoc vocabulo vsurpato. Qua verò ens compositum in spatio diuisibili collocatur, ita, vt totum ens sit in toto spatio, & singula partes entis in singulis partibus spatij distributiue, presentia circumscriptiua dicitur. Presentia denique, qua quoduis ens seu simplex, seu compositum, in spatio indiuisibili collocatur, nondum, vt deberet, speciale nomen sortita est. Dicatur ergo distinctionis gratia presentia contractiua. Acquero tamen, nomine entis, & spatij compositi, seu diuisibilis tantum venire impræsentiarum illud intelligendum, cuius partes inter se continuatæ sunt, aut saltem se se immediate tangentes,

sive contiguæ. Si enim aliquo modo sint interruptæ, aut loco distatæ, quod attinet ad institutum præsens, non vnum ens, aut vnum spatium, sed plura dicentur.

Iam verò presentia definitiua entis indiuisibilis duplex est. Altera, quæ penes diuisibilitatem spatij, cui correspondet, diuisibilis est, ita, vt singulis partibus spatij, singula quoque presentia partes inter se distinctæ respondeant, quæ tamen eiusdem subiecti presentia sint. Altera, quæ omnino indiuisibilis est, atque ita, non per suarum partium distributionem, quas non habet, sed per sui totius replicationem, siue repetitionem ponitur, ponitque suum subiectum in omnibus, & singulis spatij partibus. Talis est presentia, quæ Deus spatio diuisibili præsens est, vt ostendemus disput. 6. Cæterum neutra harum presentiarum erit possibilis, nisi spatium diuisibile, cui correspondet, ex solis indiuisibilibus, non verò insuper ex partibus in infinitum diuisibilibus componatur, vt infra quæst. 6. monstrabo.

Presentia autem definitiua entis diuisibilis 48 quadruplex est. Prima, quæ penes diuisibilitatem tam spatij, quam subiecti diuisibilis est, atque ita ex duplici genere partium constat; alia sunt, quibus qualibet pars subiecti sit præsens omnibus, & singulis partibus spatij; alia sunt, quibus in qualibet parte spatij ponuntur omnes & singula partes subiecti. Secunda, quæ penes diuisibilitatem solius spatij, non item subiecti, est diuisibilis; cuius proinde qualibet pars in parte spatij, cui correspondet, ponit præsens indiuisim totum subiectum; atque ita singulis partibus subiecti per sui repetitionem inheret. Tertia, quæ penes diuisibilitatem solius subiecti, non item spatij, est diuisibilis; cuius proinde qualibet pars eam subiecti partem, cui vnice inheret, in omnibus, & singulis partibus spatij per sui repetitionem, siue replicationem ponit. Quarta denique, quæ omnino indiuisibilis est, atque ita per quamdam sui repetitionem inheret singulis partibus subiecti, per alteramque sui repetitionem omnes, & singulas earum ponit in singulis partibus spatij.

Presentia circumscriptiua solum potest esse 49 composita ex partibus, quarum singula partibus distinctis tum subiecti, tum spatij respondeant, vt constat ex eius descriptione tradita supra.

Presentia denique contractiua, si sit entis 50 indiuisibilis, omnino indiuisibilis erit. Quia & subiectum, & spatium eius sunt indiuisibilia. Nisi quis velit ex partibus puræ intentionis posse esse compositam: de qua presentiarum compositione modo non agimus. Si verò sit entis diuisibilis, duplex ad rem distingui potest. Altera diuisibilis penes diuisibilitatem subiecti, cuius singula partes singulas subiecti partes in eodem indiuisibili spatio ponant. Altera omnino indiuisibilis, quæ per replicationem sui omnibus, & singulis partibus subiecti inheret, easque collocet in suo spatio indiuisibili.

Sunt præterea multa alia genera presentiarum 51 haud dubie excogitabilem, quæ ex commixtione præcedentium, omni earum combinatione facta, resultant. Verum in eis prolixius recensendis non oportet morari. Sat sit exempli gratia scire, esse excogitabilem presentiam definitiuam subiecti indiuisibilis, quæ partim

tim per suarum partium distributionem, partim per sui totius replicationem in aliquo spatio extenso collocet illud. Tum aliam, quæ idem præster suo subiecto diuisibili. Tum aliam, quæ subiecto suo diuisibili partim per suarum partium distributionem, & partim per sui totius replicationem inhzreat, & alias huiusmodi.

52 Porro hæc omnes præsentias locales commemoratas esse possibiles haud dubium mihi est, Quia in nullâ earum implicatur aliqua contradictio, Id quod de mente omnium Doctorum esse videtur, vno excepto Carleton, qui disput. 17, Physic. sect. 5, contra omnes, vti fatetur ipse, opinatur, impossibilem esse vocationem indiuisibilem collocantem subiectum suum in spatio diuisibili. Sed verò Auctor iste tum falli, tum inconsequenter loqui videtur; quatenus ibidem concedit possibilem actionem indiuisibilem ad plures terminos, seu plures effectus terminatam; & vnionem indiuisibilem, quæ vniantur plures formæ eidem subiecto, vel vna pluribus subiectis; nec non vocationem indiuisibilem, quæ plura subiecta afficiantur, & in eodem spatio indiuisibili collocentur. Quod vtrumque ex solutione argumentorum, quæ pro se congerit, notum fiet. Indeque etiam constat; quia Deus per vocationem indiuisibilem à se indistinctam, per suam videlicet intrinsecam immensitatem, in spatio locali diuisibili, imò infinitè extenso fit præsens. Sicut & per suam intrinsecam, indiuisibilemque aternitatem in spatio temporali diuisibili, imò infinitè extenso fit durans. Quin opus sit confingere, vti ipse Carleton, & alij confingunt, pro infinitis partibus spatij localis, aut temporalis in immensitate Dei, aut aternitate infinitudinem partium virtualium, seu virtualiter distinctarum; prout etiam patebit ex solutione argumentorum.

53 Arguitur itaque ex Carleton primo sic, Vbicatione indiuisibilis, verbi gratia, Angeli, eo ipso, quod caret partibus, totam suam essentiam debet habere vbicunque sit, vt est notissimum. Ergo, si essentia eius est figere Angelum spatio diuisibili, inqualibet parte talis spatij debet habere figere Angelum toti ipsi spatio, atque adeo omnibus partibus eius. Hoc autem impossibile est. Quia in parte A nequit habere, figere Angelum parti B, sed solum, figere ipsi parti A; cum nequeat Angelus prout fixus parti B esse fixus parti A, quia B, & A sint simul localiter. Quod prorsus eis repugnat. Et confirmatur. Quia dicta vbicatione prout in spatio A non habet prædicatum figendi Angelum spatio B; quod tamen ponimus esse de essentia eius. Ergo prout in spatio A non habet totam suam essentiam. Aliundeque necessario habet totam; cum sit indiuisibilis. Quod est contradictio. Quod autem prout in spatio A non habeat prædicatum figendi Angelum spatio B; est clarum. Quia alioquin nulla vbicatione posset figere Angelum spatio A; quin simul figeret spatio B. Quod est manifestum absurdum. Concluditur ergo vbicationem indiuisibilem figentem Angelum suapte essentia duabus, aut pluribus partibus spatij implicatoriam contradictionis esse; atque adeo omnino impossibilem.

54 Retorqueo imprimis hoc argumentum contra arguentem ipsum in vnione vnus formæ ad duo, plurave subiecta, quam ipse possibilem ponit. Talis namque vnio itidem prout in

subiecto A non habet vnire formam subiecto B. Nam aliàs nulla vnione posset forma vniri subiecto A; quin simul vniretur subiecto B. Quod planè absurdum est. Ergo iuxta argumentum factum talis vnio prout in subiecto A non habet totam suam essentiam. Aliundeque necessario illam habet; cum sit indiuisibilis. Quod est contradictio. Pariterque venit vniversè probandum, nullum esse possibilem actum indiuisim respicientem plura subiecta, aut plures terminos. Atque ita neque Deum cum causâ creatâ concurrere per eandem actionem ad eundem effectum; neque intellectum, aut voluntatem cum habitu supernaturali ad eandem intellectionem, aut volitionem; neque passum recipere formam ab agente per eandem entitatem actionis, per quam agens producit illam in passivo. Imò neque ab agente fieri effectum per eandem actionem; quæ facit illum agens. Neque Beatum per eandem intellectionem posse intelligere plura obiecta, &c. Quæ omnia absurda sunt. Patetque subinde, argumentum inferens illa fallax omnino esse.

55 Igitur, vt ad illud respondeam, suppositâ doctrinâ actuum traditâ in Pharo Scient. disput. 8, prænoto vniversè, omnem actum respicientem, ex suo conceptu formali plura extrema indiuisim seu tanquam subiecta, seu tanquam terminos, diuersas fortiri veritates obiectiuas re ipsâ comparative ad singula sumpta seorsim, diuersitate videlicet oriundâ à talibus extremis tanquam à connotatis. Sic, cum Deus, & creatura per eandem actionem simul causant effectum, oriri talem actionem à Deo, & oriri à creaturâ, à diuersitate connotatorum diuersæ veritates sunt. Ob idque talis actio prout à Deo potest esse honesta, & amabilis; etiam, quando prout à creaturâ est peccaminosa, & odibilis. Subindeque Deus illam, prout est à se, amare potest, & simul illam odio habere, prout est à creaturâ. Similiter diuersæ veritates sunt agens agere, & passum pati eundem effectum; tamen actio agentis, & passio passi idem realis actus sit; per quem subinde vice versâ neque agens pati, neque passum agere talem effectum dici cum veritate, potest. Quod si verò, quando actus respiciens plura extrema indiuisim formali re ipsâ est, vt in exemplis positis, essentiamque propterea habet ab ipsis extremis adæquatè distinctam, diuersas nihilominus ab ipsis extremis vt à diuersis connotatis fortitur veritates, vt dictum est; multo potiore iure sortietur illas, quando solum in mente nostra formalis est, respectiuusque ad talia extrema, re tamen ipsâ includit illa in suo conceptu, siue essentia reali. Manifestum est enim, dum Ioannes assimilari dicitur Petro, & Paulo, diuersam veritatem esse, Ioannem assimilari Petro, ac Ioannem assimilari Paulo; quia prima coalescit realiter ex Ioanne, & Petro; secunda verò ex Ioanne, & Paulo. Vnde ad rem nostram accedendo; quia vbicari in spatio A conceptione nostrâ dumtaxat est actus respiciens spatium A; eo quod vbicari Angelum in spatio A denominatio est semiextrinsecâ includens in suo conceptu reali ipsum spatium A, prout constat ex doctrinâ statutâ quæst. 1, proposit. 2, num. 22. manifestè concluditur, si per eandem vbicationem sibi inhaerentem vbicetur Angelus simul in spatio A, & in spatio B; hoc, quod est, vbicari in A per talem vbicationem, & hoc, quod est, vbicari in B per eandem, duas diuersas

56 *fas veritates esse re ipsa à diuersitate spatiorum A. & B inclussorum in illis.*

Hinc facillimè sedat solutio argumenti facti, atque confirmationis eius. Dicimus enim, dum per vocationem intrinsecè indiuisibilem, & sibi inhærentem vbiatur Angelus in spatio diuisibili, quot sunt partes talis spatij diuersæ inter se, tot veritates actualis vocationis Angeli resultare similiter inter se diuersas. Quæ totidem sunt semiextrinsecæ denominationes prouenientes eidem vocationi inhærenti Angelo à dictis partibus spatij. Quo fit, vt, licet sit verum, talem vocationem, prout est in parte spatij A, non figere Angelum parti B; falsum tamen sit, desse tali vocationi prout in parte A aliquod prædicatum intrinsecum, atque adeò non habere ibi totam suam essentiam; solum namque deest illi prout in parte A semiextrinsecum prædicatum figendi Angelum parti B, ex defectu scilicet ipsius B, quæ non est in A. Quo cessat omnis contradictio per argumentum, eiusque confirmationem illata, vt patet.

57 Hinc etiam apparet, quomodo Deus per suam intrinsecam immensitatem, prorsusque indiuisibilem tam virtualiter, quam formaliter possit fieri, de factoque fiat præsens infinitis partibus totius spatij localis; quin desit ei in aliqua earum aliquod prædicatum intrinsecum; tamen si prout in earum singulis non sit præsens in reliquis, defecta scilicet dumtaxat ipsarum reliquarum sibi prorsus extrinsecò; vt latius exponemus infra disput. 6.

58 Secundò ex eodem Carleton sic obijci potest. Vbiatio indiuisibilis in secundo suæ durationis instanti figens Angelum alicui spatio locali, cui in primo instanti non figebat, planè est impossibilis, non ob aliam rationem, nisi quia in primo suæ durationis instanti asser sine suâ integrâ essentiâ; quod est chymericum: quia esset sine prædicato sibi essentiali figendi Angelum tali spatio. Sed vbiatio indiuisibilis figens Angelum duobus spatijs, pariter in quouis eorum esset sine suâ integrâ essentiâ; quia in quouis eorum esset sine prædicato sibi essentiali figendi Angelum in altero: nec minus chymericum est, esse quidpiam sine integrâ essentiâ suâ in aliquo loco, quam in aliquo tempore, vt constat. Igitur vbiatio indiuisibilis figens Angelum duobus spatijs, impossibilis etiam est.

59 Respondeo, vbiationem, de qua in antecedenti, bifariam posse excogitari. Primò, vt talis essentia sit, quæ, supposito dumtaxat tali spatio locali, in quocunque tempore existat, non possit non reddere Angelum ipsi spatio præsentem. Secundò, vt talis essentia sit, quæ ad reddendum Angelum tali spatio præsentem non solum exposcat consortium talis spatij, sed insuper talis determinati temporis. Et, si vbiatio quidem sit primi generis, chymericum erit, quòd in primo suæ durationis instanti non reddat Angelum tali spatio præsentem, & reddat in secundo. Quia in vtroque sunt omnia fundamenta talis denominationis, atque adeò tota realis essentia eius. Chymericumque est, dari in aliquo instanti temporis totam denominationis essentiam sine denominatione ipsâ, vt constat. Si verò vbiatio sit secundi generis, benè poterit reddere Angelum in secundo suæ durationis instanti præsentem spatio, cui non reddebat præsentem in primo. Quia, donec accedat secundum instans, non adsunt omnia fundamenta talis denominationis, vt potè

quorum vnum, vt ponimus, est instans ipsum. Puto autem vtramque vbiationis essentiam esse possibilem; quia in neutrà apparet contradictio. Vtque secunda potest in primo suæ durationis instanti non figere Angelum spatio, cui figit in secundo, quia desit ei in primo aliquod prædicatum intrinsecum, sed ex defectu dumtaxat ipsius instantis secundi; ita vbiatio indiuisibilis figens Angelum duobus spatijs, potest in quolibet eorum non figere Angelum alteri, quin desit ei aliquod prædicatum intrinsecum, sed ex defectu dumtaxat ipsius alterius. Ex quibus patet, per argumentum oppositum nihil probari contra nos. Alia autem argumenta, quæ pro se adiungit Carleton facillimè poterunt ab vnoquoque per doctrinam traditam dilui; ob id ea omitimus.

60 Quòd si vbiatio indiuisibilis ex parte spatij, & illud nihilominus per sui replicationem, sue repetitionem replens possibilis est; potius iure erit possibilis vbiatio indiuisibilis ex parte subiecti diuisibilis, & omnes eius partes nihilominus per sui repetitionem efficiens. Vt satis ex dictis est notum. Vnde manifestè consequitur, omnes species vbiationis à n. 46. recensitas posibles esse.

QVAESTIO V.

Quid sit motus localis. Et quotuplex.

61 **P**RO resolutione suppono primò, actionem dici generatim eum actum, quo causa efficiens causat, seu producit effectum. Vnde actio in genere idem est quod causatio, seu causalitas, qua causa efficiens causat, seu producit effectum: atque adeò etiam productio dicitur.

62 Suppono secundò ex sententia communi, actionem de facto plerumque saltem esse actum, medium inter causam efficientem, & eius effectum realiter ab vtroque distinctum, atque adeò reipsa formalem, physicoque ex conceptu suo tangentem vtrumque. Quoties enim effectus indifferens est, vt fiat ab hoc agente, vel ab alio, aut fiat hoc, vel alio modo, tunc non potest non effectus distingui realiter ab actione qua fit. Similiterque quoties agens est indifferens, vt faciat, vel non faciat talem effectum, aut faciat hoc, vel alio modo, tunc non potest non agens distingui realiter ab actione, qua facit illum. Et quoniam plerumque saltem, ne dicam semper, dantur indifferentiæ ista de facto in efficientibus, quæ faciunt, & in effectibus, qui sunt: idcirco dicimus, de facto plerumque saltem actionem esse actum medium inter efficiens, & effectum realiter ab vtroque distinctum. Tamen si de possibili non repugnet actio identificata realiter aut cum solo effectu, aut cum solo efficiente, aut cum vtroque, vt probamus suo loco.

63 Suppono tertio, actionem aliam esse creatiuam, quæ creatio dicitur; aliam eductiuam, quæ dicitur eductio. Creatio est actio, sine productio rei ex nihilo, hoc est, ex non præsuppositâ materiâ, siue subiecto: talis est actio qua Deus producit Angelum, & qua producit animam rationalem. Eductio autem est actio, sine productio rei ex præsuppositâ materiâ, siue subiecto: cuiusmodi est ea, qua ignis ex ligno facit alium ignem; & ea, qua sol in aere, alijsque corporibus